

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évire 170.— L., félévre 95.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca),
5. szám.
Megjelenik minden szombat.

Zengjen dalunk!

A magyar dalosok az idén Kolozsvárt gyűltek össze közös lobogójuk alatt. Erdély minden részéből áradtak ide a népek, mint valami szívvel-lelket érintő nagy nemzeti bucsura. A szent gyülekezésben ott minden rendű és rangu magyar, hogy az oromra tüzött lobogó alatt hitet tegyen magyar érzéséről és a művészi ének megértő szeretetéről.

Mi ennek a lapnak szerény hasábjain mindig szeretettel méltattuk a magyar dalosok lelkes megnyilatkozásait. Hiszen ők a legizantibb és legerősebb kötelékkel igyekeznek a magyart a magyarhoz füzni: a szív őszinteségéből fakadó és összhangzó egységbe olvadó énekszóval.

Szívből szívhez keresnek és találnak eltéveszthetetlen utat.

Ha valaha fontos volt magyaroknak egymásra találása, akkor ma százszorosan fontosnak látjuk a népek rengetegét nagy viharok dulják, egy-egy forgó szél hozzánk is eltalál, megszakgatja lelki egységünket, üszköt vet mi közénk és gyanakvással, bizalmatlansággal gátol meg közéletünket. Sajnos ez a védekező harc, amelyet tíz év óta folytatunk keltepről-napra, nem engedett időt, hogy nemzeti épületünket új alapokon, teljes szilárdsággal a hávból zúgó viharok erejének megfelelően felépítsük.

Örülnünk kell tehát minden alkalomnak, amikor egymás szívét és a szíven át egymás kezét megtalálva méltán erőseknek érezhetjük magunkat.

A kolozsvári dalos ünnep ilyen találkozó volt!

Szépségét és melegségét szétvitték Erdély minden részébe azok, akik részt vettek rajta.

A dalok elhangzottak, de a dalok forrásai: a szívek maradjanak meg most és mindörökké magyaroknak!

Bajok a kormány körül.

Napok óta Jorga miniszterelnök egy nyilatkozata körül viharzik a belpolitikai élet. Jorga miniszterelnök ugyanis Venizelosz görög miniszterelnököt hazautazása alkalmával a constancai kikötőbe kísérte. Az ünnepélyes bucsú után Jorga Mangalia nevű tengeri fürdőre utazott fáradalmait kipihenni. A miniszterelnököt Mangaliában felkereste a dobrudzsai mezőgazdák egy nagyobb küldöttsége és feltárta a dobrudzsai gazdák sebeit. Jorga miniszterelnök a panaszkozó mezőgazdáknak olyan feleleteket adott, amelyeket a legteljesebb mértékben elítél az ország közvéleménye. Feleleteivel elárulta, hogy az állami közigazgatás legelemibb szabályaival sincs tisztában. A küldöttségnek például arra a kérdésére, hogy a gabonaértékesítés terén tegyen a kormány sürgős intézkedést, Jorga a következő elítélendő szavakat válaszolta:

— Ez nem lehetséges, — mondotta Jorga, — legyenek önök is türelemmel. Aki elvesziti most a türelmét, az ugorjék inkább a tengerbe. Itt van a tenger a közelben, nem kell messze menni.

A küldöttség, Jorga minősíthetetlen válasza után határozott hangon kérte a miniszterelnököt, hogy segítsen azonnal a mezőgazdákon. Jorga erre a következő választ adta:

— Ne követeljenek tőlem ilyesmit. Nekem csak két miniszterem van a kormányban, az egyik Hamangiu igazságügyminiszter, a másik Joneseu-Sisesti földművelésügyi miniszter. Engemet nem politikai párt hozza az ország élére. A többi miniszter a király. Én nem tehetek meg mindent.

A dobrudzsai mezőgazdák belátták, hogy olyan miniszterelnökkel, akinek nincs hatalma, nem lehet számítani. Eltávoztak a miniszter színe elől.

Jorga miniszterelnök mangaliai nyilatkozata után óriási kavargás keletkezett a karestben. Ellenzéki lapok követelik azonnali távozását. A kormánypárti lapok cáfolják a mangaliai kijelentések lényegét, mondván, hogy a miniszterelnök a túlzott munka miatt nagyon ideges. Erre a „Tateea“ című ellenzéki lap azt írja, hogy a miniszterelnök idegessége olyan mérvű, hogy őt alkalmatlanná teszi az ország ügyeinek vezetésére.

Egyes ellenzéki ujságok még tovább mennek megállapításaikban. Kimondják, hogy a mostani kormány teljesen alkalmatlan a kormányzásra, mert Erdély ügyeit teljesen nyagolja. A „Drumul Nou“ című román ujság ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy egyetlen eszköz van arra, hogy vévessenek a Regát és Erdély között fennálló ellentéteknek; önállósítani kell Erdélyt, amikor a hegyek újból elválasztanak egymást — írja a „Drumul Nou“ — akkor csak egymást ismét, mint igazi testvéreink vágyakoznánk egymás után úgy, mint a boru előtt.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„**Minerva Biztosító**“ R.-T.

tehát magyar köteletség biztosítását

ÜLFÖLD

harékossági intézkedések
 arországán. A költségvetés
 entésével kapcsolatos pénz-
 intézkedések megtételére
 posított harminchárom tagu
 menti bizottság elfogadta
 mánynak a tisztviselők és
 ijasok illetményeinek le-
 ásására vonatkozó javasla-
 E szerint a legnagyobb fi-
 i tisztviselők fizetése 15%
 al, a középfokúaké 12, az
 b fokuaké pedig 10% kal
 en; a nyugdíjasoké pedig
 és 15%-kal, ahhoz képest,
 milyen időben léptek
 zójába. Ez az intézkedés egy-
 szól s az az egyetlen vi-
 alása a tisztviselőknek,
 et csakugyan komolyan
 amugy sem nagy jövedel-
 ilyen érzékeny csökkenté-
 Emellett az állami jövedel-
 emeléséről is történik gon-
 odás, még pedig elsősorban
 egy vagyonok és nagy jöve-
 nek adóinak fokozásával
 minü a házadó, a cukor-
 és az örökösödési illeté-
 kése is. Ez természetesen
 megterhelést jelent az
 közönségre, de viszont biz-
 a költségvetés egyensu-
 amit most már — az an-
 pénzügyi viszonyok rende-
 folytán is — további ve-
 nem fenyeget. Épen ezért
 magyar közönség példaadó
 nyugvással fogadja az in-
 tézkedéseket.
 az angol költségvetés rend-
 talala. Az angol nemzeti
 körülbelül ugyan-
 intézkedéseket tesz a
 iji helyzet rendezésére,
 az új magyar kormány és
 a parlamenti bizottság
 nem magával az ország-
 el. Megtörtént a tisztvi-
 sítésének lezállítása s

az állami bevételek fokozása.
 Ezenkívül Anglia 400 millió
 dolláros olcsó kölcsönt kapott,
 felerészben Amerikától, fele-
 részben Franciaországtól s ez-
 zel képes helyreállítani az ál-
 lamháztartás rendjét. Ez esemé-
 nyek folytán a font már vissza-
 nverte teljes aranyértékét s az
 ész világ felizgatott gazdasági
 te megnyugodott, ami telje-
 érthető, ha figyelembe vesz-
 ik, hogy az egyetemes gaz-
 sági élet rendje Anglia hely-
 étől függ.

Román görög barátság. Ve-
 zelos görög miniszterelnök
 szsabb időt töltött Bukarest-
 a, előkészítve a román—görög
 barátsági és döntőbírósi szer-
 ződést. Ennek megkötése bizo-
 nyára még bensőbbé fogja tenni
 a két állam régi jó baráti viszo-
 nyát.

**Nem lehetséges a német-
 osztrák vámközösség.** A hágai
 nemzetközi döntőbírósi mon-
 dotta ki ezt a jogi véleményt,
 szavazattal 7 ellenében. A vé-
 énynt a Népszövetségi Tanács
 rte, mind a két állam bele-
 vezésével s az most természe-
 ten eldönti a kérdést. Német-
 zágra nézve — a jogi véle-
 ny szerint — nincs semmi
 adály a békeszerződésben
 ra, hogy ilyen szerződést köt-
 ssen. De Ausztriát megköti
 egy 1922-ben vállalt kötelezett-
 sége, amit egy népszövetségi
 kölcsön felvételekor róttak rá.

Ezzel a döntéssel befejezést
 nyert a vámközösség kérdése.
 Viszont a Népszövetségre az ed-
 dignél jobban reáharult Ausz-
 tria megsegítésének kötelezett-
 sége, mert a vámközösség térvé-
 nek is az volt a célja, hogy
 Ausztria gazdasági életképtelen-
 ségét megszüntesse. Ezért vető-
 dik fel újra és újra az a sok-
 szor megcáfolt eszme, hogy
 Ausztriát Magyarországgal kell

kapcsolathozni, még pedig a
 Habsburg-ház restaurálásával.
 Ez a megoldás azonban aligha
 következik be, mert Magyaror-
 szág változatlanul ragaszkodik
 teljes függetlensége megőrzésé-
 hez.

A francia-orosz tárgyalások.
 A már régebbi idő óta megin-
 dult francia-orosz tárgyalások
 még folyamatban vannak, az
 egész világ élénk érdeklődése
 mellett. A tárgyalások nagy
 meglepetést keltett újabb fejlő-
 dése a lengyel kormány bevo-
 nása. Ha ezen a téren sikerül
 megegyezést teremteni, Len-
 gyelország felől jórészt elmúlik
 az orosz fenyegetés réme, vi-
 szont nagyon megnövekszik
 Németország helyzete, amely
 ilyenformán két tűz közé kerül.
 Ezért a német közvéleményt
 nagyfokú idegesség fogta el s a
 lapok nagy aggodalommal ir-
 nak a Németországot fenyegető
 újabb veszedelemtől. Viszont a
 francia újságok állandóan azt
 hangoztatják, hogy a francia-
 orosz tárgyalásoknak nincs tá-
 madó céljuk, hanem első sor-
 ban gazdasági célokat szolgál-
 nak s azon kívül az európai
 béke biztosítására törekszenek.
 Az események fogják megmu-
 tatni, hogy melyik félnek van
 igaza.

**Magyar cserkészek Mussoli-
 ninál.** Egy 40 tagú cserkészcsa-
 pat Olaszországban táborozott
 s a táborozás befejeztével tisz-
 telgett a Ducsénél, átadva aján-
 dékukat: egy művészi bronzpla-
 kettet, a cserkészek liliumjelvé-
 nyét és egy árvalányhajcsokrot,
 Mussolini nagy szíveséggel fo-
 gadta a magyar cserkészeket,
 biztosította az ő révükön a ma-
 gyar nemzetet az olasz nemzet
 mély és örök szeretetéről s ki-
 jelentette, hogy a magyar kiváló
 nemzet és jobb sorsra érdemes,

Belpolitikai hírek

Politikai gyilkosság történt Dobrudzsában. Bazargicban Juon Patoni rendőrségi tisztviselő agyonlőtte Cristu Stefanov bolgár politikust. A gyilkos rendőrtisztviselő véres tettét azal indokolja, hogy a macedon bolgárok meggyilkolták testvérét és ezért állott vérbosszút. A gyilkosság óriási izgalmat keltezt Dobrudzsában. A hatóságok attól tartanak, hogy a bolgár lakosság és román telepesek közötti ellentétek a gyilkos méretnyit folytán erősödni fognak és fegyveres összeütközésektől tartanak. A belügyminisztérium szigorú intézkedéseket foganatosított Dobrudzsa területén az esetleges zavargások megakadályozása végett.

Bocu Sever most őszinte. Bocu Sever volt bánati tartományi igazgatót vámkihágás miatt 5 millió lej pénzbírságra ítélték. Bocu Severt a büntetés annyira elkésztette, hogy legutóbbi hírlapi nyilatkozatában feltűnő kijelentéseket tett.

„Be kell ismernünk; — írja, — hogy a magyar uralom szigorú volt, de az emberi méltósággal szemben tisztelettel viselkedett. Most, hogy visszatekintünk a multra, tisztelettel kell adóznunk ennek a letűnt magyar uralomnak.”

Bocu Sever cikkének további részében Erdély és az Ókirályság között fennálló ellentéteket ismerteti. Megállapítja, hogy a két országrész között végzetes ellentétek vannak.

Politikai tanácskozás Szováán. A Román Nemzeti Párt erdélyi vezetősége szeptember 6-án Szováta fürdőn gyűlést tartott. A gyűlésnek haditanács jellege volt. Megbeszélték, hogy milyen módon és milyen eszköz-

zökkel vegyék fel a harcot a jelenlegi kormányzati rendszer ellen? A Nemzeti Párt vezetői elhatározták, hogy minden megében haladéktalanul megkezdik a népgyűlések rendezését és ezeknek a gyűléseknek a keretében felvilágosítják a népet a jelenlegi helyzetről. A szovátai haditanácson egy szűkebbkörű végrehajtó bizottságot alakítottak, amelyiknek tagjai Vaida, Hatiganu és Dan volt miniszterek. A megyei gyűlések sorozatát Kolozs, Szeben és Temes megyékben kezdik meg. A szovátai gyűléssel kapcsolatban elterjedt a hír, hogy Maniu Gyulát a király újabb kihallgatásra kérte magához. Ebből és Argetoianunak vezető politikuskal folytatott tárgyalásaiból Bukarest politikai köreiből arra következtetnek, hogy a kormányt rövidesen át fogják szervezni.

Vád egy nemzetipárti politikus ellen. Kormánypárti kezdeményezésre Boila Romulus egyetemi tanár vagyonának eredetét hatóságilag vizsgálat tárgyává tették. A vádak szerint Boila Romulus, mint a nyugdíjgyekek főintézője, sokmillió lejes vagyont szerzett magának. A vizsgálatot azonban váratlanul abbahagyták, hír szerint azért, mert az uralkodó azt a kívánságát fejezte ki, hogy ne mérgezzék a pártok közötti viszonyt hasonló vizsgálatokkal.

Keleti Újság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja

Tartalmas, Megbízható,
Szórakoztató

Az Orsz. Magyar Párt
hivatalos lapja

* HIREK *

J E L I G E.

Hol a dalnak szárnya rebben
Vidáman vagy csendesebben
Csengőbb ott a kacagás is,
Epedőbb az imádság is,
Szebb az élet, érzőbb a sziv,
Békecsók ég a lelkeken,
Hol a dalnak szárnya rebben

Mael Fere

Az agrárreform mérlege. Bukaresti újságok megállapítják, hogy az agrárreform végrehajtásának költségei sokkal magasabbak voltak, mint amennyit a kisajátított földek érnek. Ennek lett az agrárreform utján érték el azt a célt, hogy erdélyes román kisgazda osztályt tesítsenek, mert a kisajátított földek új tulajdonosai nyájában tönkrementek.

Nagy földrengés pusztította Középázsiaiban. Beludzsisztában borzalmas földrengés történt. A földindulás napokig tartott. Az első éjszaka hat-háromszor mozdult meg a föld. A földrengés következtében száz falu elpusztult. Muchi, Abigum városok teljesen rommá váltak. A halottak száma több száz főre rug. A sérülteknél jár lakosság repülőgépeken szállítanak mészereket.

Mullik a kínai árvízvesztése. A Jang-Cse folyó áradása megszűnt. A hatóságok szigorú intézkedéseket foganatosítottak, hogy a félmilliónyi árvízvesztés között pusztító fertőző betegségeket megfékezzék.

Felemelték a betegségek járulékokat. A munkaügyi minisztérium értesítette a munkaadókat, hogy a munkaadók befizetendő járulékokat szeptember elsejétől felemeli.

Mi első sorban fascisták vagyunk...

Mi első sorban fascisták vagyunk s csak azután olaszok! Ezt dörgötte oda az indulattól reszketve *Poseda*, az olaszok képviselője a bukaresti diákkongresszuson.

Ha indulata lehiggadt s az igazság mérlegére tette azt, amit izgatott hangulatban, a szenvedélytől elragadtatva mondott és amit benső énje sugallt, bizonyára meggyőnta magamagájait, hogy a sorrendet elvettette. A jelszók és jelszavak idejét eljűk nem minden ok és előfelétel nélkül.

A világ beteg. A gyűlölség szúja rágja. — Betegek intézményeink, mert nem tudnak lépést tartani a műszaki fellendülés gyors tempójával. Betegek maguk az emberek, mert egyrészt aranyborjut imádnak, másrészt meglepett, lerontott, hivatásától eltérő irányba sodrott társadalomban kénytelenek élni, mert számításukba sokszor akaraton kívül hibák csuszhatnak be, mert a kétszer kettő már nem négy az élet semminemű viszonylatában és betegek az emberek különösképen azért, mert nincs hitük magukban, az eszményekben és a munka becsületében.

Sportolunk, turistáskodunk, de a szabad természet fertőlen ölébe beteg testet és beteg lelket cipe-lünk magunkkal. Ha otthon valamennyire meg is találjuk az igazibb, a jobb énünket, visszalérve a város zajába, a tülekedés, az irigység, a kapzsiság, a telhetetlenség, a munkaiszony csiráitól megfertőzött társadalomba térünk vissza, ami megint könnyen zökkent vissza a korábbi állapotba.

Egyikünket tévesen értelmezett vallási meggyőződése viszi tévútra, a másikat nemzeti elfogultsága ragadtatja tévelygésekre, a

harmadik a könnyen való meg-gazdagodásnak alkalomra kicsiszolt fegyvereivel rendez mutatványokat, a negyedik a tisztességtelen uton szerzett előnyökkel pöffeszkedik előttünk, az ötödik, a tizedik, a századik, milimodik annyira üres kívül-belül, hogy már nem is jár a földön, amire pedig két lába is rendeli.

Az ál-próféta cikornyás szavak és ordítóan fölényes hangok mögé rejtje tévtanait, a mások zsirján hizó sohasem gyakorolt áldozatkészségét fitogtatja, a dolgozók úgy csinál, mint a cirkuszi bohóc, aki száz felé kap, de sohasem azért, hogy egy szék is odébb tegyen.

Járunk a földön, a mi földünkön, ennek a zegzugos Erdélynek a földjén, melyet a hozzá való önzetlen ragaszkodás áldott meg, melyet a megfeszített erővel végzett munka becsülete szentelt meg, mely a maga levegőjével, vízával, minden természeti viszonyával a maga képeire formált bennünket, legyünk igazán erdélyiek, akik az életet olyan szent adománynak tekintik, amelyet becsületes munkával, türelemmel, hittel s bizodalommal, a mult megbecsülésével, a jövőnek nemes törekvésekkel, a köz javát szolgáló tevékenységgel kell tartalommal megtölteniök.

És legyünk első sorban is erdélyiek, mert ez a természet rendje, mert erdélyieknek szület-tünk s minden egyéb időben támadt bennünk, az évekkel ragadt hozzánk.

Attól, hogy valaki igazán és jó erdélyi, még nem esik csorba sem hitén, sem nemzetiségén, legfennebb ezek is felveszik az igazi és lélek szerinti erdélyi türelem nemes jellemvonását.

Roska Márton.

Nyolcemillió lejes hegedű. Székely Zoltán magyar hegedűművész egy valódi Stradivarius hegedűt vásárolt 10 ezer fontért, 8 millió lejért. A hegedű régi tulajdonosa úgy rendelkezett, hogy az új birtokos csak kiváló művész lehet, így jutott Székely Zoltán hegedűművész a hegedű tulajdonába.

Tanító urak! A „Minerva“ kiadásában még a múlt iskolai években megjelentek a Kovács Pál-féle modern

Rajzfüzetek,

Földrajzfüzetek és

Rajztanítási vezérfonal.

A felsorolt munkák teljesen az állami tanterv figyelembe vételével vannak megszerkesztve.

Az egyes osztályok rajzfüzetei az egész évi rajzanyag feldolgozására szakszerű rajzbeli utasításokat, szöveges magyarázatokat adnak.

A földrajzi füzetekben szintén az egész évi tananyag vázlat-szerű rajzokkal, tiszta és világos utbaigazításokkal van ellátva.

E valóban hézagpótló munkák szükségességét bizonyítja az első évben tapasztalt nagy érdeklődés, kereslet, valamint a tanítói szaktekintélyek elismerő nyilatkozata.

Minden tanító meggyőződhetik arról, hogy a füzetek bevezetésével a rajz és földrajztanítás a lehető legszebb eredménnyel a legkönnyebb módon elérhető.

A rajzfüzetek ára darabonként 8 lei.

A földrajzfüzetek ára darabonként 12 lei.

A vezérfonal ára darabonként 16 lei.

A felsorolt munkák az ország bármely könyvkereskedésében, valamint a Minerva könyvkiadó vállalatnál Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria (v. Deák. Ferenc-tca) 1. beszerezhetők.

Mária nevenapl bucsu Csik somlyón. Mint minden esztendőben, úgy most is a csiksomlyói kegytemplomban a Mária nevenapl bucsu a Kisasszony napját követő vasárnap, szeptember 13-án lesz. Gyülekező már szeptember 12-én. Csikszere-dába féláru vasuti jeggyel lehet utazni.

Vigyáztalanság és tudatlanság áldozata. A szilágymegyei Kismajtényban Mészáros Ferenc gazdálkodó tehene lépfenében megbetegedett. Mészáros Ferenc ahelyett, hogy állatorvoshoz fordult volna, maga akarta megmenteni tehenét. Érvágást alkalmazott rajta. Ezzel azonban nem tudta a betegség halálos kimenetelét megakadályozni. Érvágás közben Mészáros Ferenc kezére is folyt a beteg állat véréből és megfertőzte. A szerencsétlen ember lépfenében megbetegedett és néhány napi betegség után rettenetes kínok között meghalt. Intő példa Mészáros Ferenc esete, hogy állataink megbetegedésénél legyünk nagyon óvatosak, mert könnyen ember halál származhatik a tudatlanságból és vigyáztalanságból.

A legkitünőbb szakorvosok utmutatása alapján készült

CZELNAI:

DIÉTÁS SZAKACSKÖNYVE

minden betegség pontos szakszerű diétájával

140 — lejért kapható a Minervánál. Cluj-Kolozsvár. Strada Reg. Maria (Deák-F.u.) 1. sz.

Vidékre a pénz előzetes beküldésére, vagy utánvétellel küldjük

Próbálja meg szerencséjét!

Az erdélyi magyarság körében nagyszabású akció vette kezdetét. Kórházat állítanak fel Kolozsváron, az első erdélyi magyar kórházat, amely szegényeknek és gazdagnak egyaránt biztos menedéke lesz. Egy magyar orvosi generáció továbbképzése szempontjából is rendkívüli fontosságú ez a terv és ez az akció, amely méltán számíthat felekezeti és társadalmi különbségek nélkül az egész magyarság megértésére és támogatására.

Az Erdélyi Református Egyházkerületől indult ki az esztergomi és a kezdeményezés, amely egyúttal megtalálta a nagyszabású terv anyagi bázisának megszerzéséhez a legcélszerűbb és legpraktikusabb megoldást: kórházépítő sorsjátékot rendez.

Igy indult meg szeptember 1-én a református sorsjegyek, amelynek várható jövedelméből 40 ágyas modern új kórházépítéletet fognak felépíteni.

150 ezer darab sorsjegy elhelyezéséről van szó és ha az egész magyar társadalom olyan lelkesedéssel és akaratlansággal karolja ezt az ügyet, amilyen erős lelkesedés és nemes szív vezetni annak kezdeményezőit, úgy a siker nem fog elmaradni.

A sorsjegyiroda huzási terveze szerint a sorsjegy ára 1 lej lesz, az összes nyeremény 3 millió 500 ezer lej lesz, a főnyeremény 1 millió lej lesz.

Az első huzás 1931. november 30-án lesz, amikor többszáz nyeremény mellett egy 50 ezer lejű, egy 100 ezer lejes és egy 200 ezer lejes sorsjegyet húznak ki. A nyeremények összege e napokon 935 ezer lej. A második huzás terminusa december 22., amikor ugyanilyen összegű sorsjegyek kerülnek húzásra egy 200 ezer lejes főnyeremény karácsonyi ajándékkal. — A harmadik

huzást 1932. január 20-án meg 1 millió 630 ezer lekű nyereménnyel és pedig darab 20 ezer lejes két 50 lejes és egy 1 millió lejes nyeremény mellett.

A készpénznyeremények azonnali kifizetését a református hitközség tanács és a Kolozsvári Hitközpont és Hitelbank vállalják.

Még alkalmunk ezt a nekünk akciót ismertetni, ezuttal arra hívjuk fel a közönséget, siessen támogatni a mozgalmat, amely egyrészt teremt az első erdélyi márkos kórházat, másrészt támogatja arra is a szegény embereknek, hogy esetleg boldog életüket megalapozzák.

Fontosulynunk kell a református kórház sorsjegyakció elől, hogy ez a sorsjáték feltétel megállapított időtartam, mindössze három hónap alatt fog lezajlani, aki tehát református sorsjegyet vásárol, annak a szerencse segíteni fogja három hónap alatt biztosítani a jövője.

Mondanunk sem kell, hogy az erdélyi kórházban felekezeti valláskülönbség nélkül nyerjen elhelyezést mindenki, aki ápolásra szorul és magának a lény is kell, hogy biztosítsa a református sorsjegyakció felvételét sikerét.

A Zeppelin léghajó Amerikába repült. A német óriás léghajó sikeresen átrepülte az Atlanti Oceánt és megérkezett Európába.

Sodálatos eset. Az ausztráliai Sidneyben meghalt Boyce, a Szent Pál székesegyház papja. Temetésén megemlékeztek azt a harangot, amelyet a harangokkal ezélt ő öntetett. A harang, miközben a halottat búcsúztatta, darabokra tört és a mélységbe zuhant.

A jó tankönyv megkönnyíti a tanító munkáját. A Minerva Irodalmi és Nyomdai műintézet Rt. kolozsvári könyvkiadó vállalat hosszas utánjárással, nagy körültekintéssel és kiváló szakértelemmel bevonásával az elemi iskolák részére oly tökéletes tankönyveket hozott forgalomba, amelyek az összes követelményeknek a legmésszebbmódon megfelelnek és a tanítás eredményességét biztosítják. A több, mint 10 év óta kiválóan bevált és újlag átnézett Fejlesztelmény-félc ABC-én és a Bence-Dávid-Bácsi-félc egyetemes tankönyveken felül újlag megjelentek Lőrinczi Ferenc igazgató összeállításában a „Román olvasókönyv és nyelvtan a II. és IV. oszt. számára, — továbbá „Román olvasókönyv és nyelvtan“ az V. VI. és VII. o. számára, — és „Románia történelme“ a III. és IV. o. számára. — Ezen utóbbi könyvek kiadásával az összes tantárgyakra nézve elsőrangú tankönyvek állanak a tanítók rendelkezésére. — Bövebb tájékoztatást a „Minerva“ tankönyvjegyzéke nyújt. — Megkeresésre tankönyvjegyzéket és ismertetési példányokat a Minerva Rt. (Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5. sz.) készségesen küld.

Nagykárolyban súlyos vörhenyjárvány van. Nagykárolyban olyan súlyos mértékben lépett fel a vörheny betegség, hogy az elemi iskolákat nem lehetett megnyitni. A város egészségügyi hivatala szigorú rendszabályokat léptetett életbe a járvány elfojtására.

Óriás ágyukkal védik a Panama-csatornát. Az Egyesült Államok hadvezetősége új szerkezetű, sincken szállítható 14 hüvelykes óriás-ágyukat készített a Panama-csatorna védelmére. Lőtávolságuk 6 mérfölddel haladja meg az eddig készült legnagyobb 16 hüvelykes óriás-ágyuk lőtávolságát, egyetlen lötávolságuk 110 ezer lejtbe kerül. Minden ágyu olyan nehéz, hogy ha átszállítják a legerősebb hida-

kon, nyolc különleges szerkezetű vasuti kocsi kell a mozdonny és az ágyu közé csatolni a súly egyenletesebb elosztása végett, míg a vonat végén egy másik vagon a vonat fölé kinyúló ágyusó alátámasztására szolgál.

Magyarok nyerték meg a nemzetközi céllövőverseny világ bajnokságát. A Lembergben lefolyt nemzetközi céllövő verseny világ bajnokságát a magyar csapat nyerte meg.

Követésre méltó példa. Régi rossz szokás magyar népünk életében, hogy akkor, amikor valakit eltemetnek, lakomázásban, sokszor a végsőkig elfajuló torozásban juttatják kifejezésre a halott és hozzátartozói iránti részvételüket és ragaszkodásukat. Sajnos — kevés magyar falu kivétel ez alól a keresztyénietlen szokás alól. Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy sokszor egy ilyen fentelt után — ha a családfejtartó hal meg, — milyen nyomorúságban maradnak hátra az árvái. Egyházi vezetők küzdenek is ez ellen a helytelen szokás ellen, sajnos azonban, legtöbb esetben népünk maradiságán, vagy személyes érdekeken bukik meg egyébként nemes kezdeményezésük. A kolozspatai kis református gyülekezet leküzdötte elődei előítéletét s Fazekas Sándor ottani ref. h. lelkes kezdeményezésére kimondotta, hogy többé halotti tort nem rendeznek, hanem ehelyett a tor minimális költségét valamilyen jótevékeny célra adják. Meg is történt már az első jó példa. Dani Gergely derék egyháztag Irénke nevű kis leánya emlékére tor megváltás címen 1000 lejt adományozott. 500 lejt gyászlobogó beszerzésére, 500 lejt a sófalvi tüzkárosultaknak. Pár nap múlva ugyancsak Dani Gergely kis fia halálakor ismét 500 lejt

ajánlott hasonló jótékony célra. Mennyivel nemesebb dolog ez a pogányos torozásnál! Megkíméli a gyászolókat nagyon sok kellemetlen, kegyeletet zavaró hangulattól, az amugy is tulcsok kiadástól s egyszersmint a megboldogultnak nemes emléket állítottak vele. Ugyanakkor határozták el a pataiak, hogy a temetésen mindenki erkölcsi kötelességének tartja megjelenni. Nem tudjuk eléggé melegen ajánlani ezt a példát magyar népünknek. Bárcsak nagyon sok magyar falu követné a patai kis magyarságnak ezt a nemes elhatározását, — kiszámíthatatlanul sok áldás fakadna belőle!

Százegy évig élt egy majoros. A Debrecen közelében lévő Szent Anna pusztán 101 éves korában meghalt Timár János majoros. Timár Jánost 1830-ban Debrecenben, mint kitett gyereket találták meg és a Várady—Szabó-család nevelte fel. Timár János egész életében a Várady—Szabó-család szolgálatában állt, először mint hetes, később mint majoros. Élete végéig dolgozott és szellemi képességeinek teljesen birtokában volt. A 48-as szabadságharc idején Debrecenben élt és itt többször látta közvetlen közelből Kossuth Lajost, valamint a szabadságharc nagyjait. Pontosan emlékezett a debreceni csatára és az ezt követő orosz megszállásra. A régi hű cselédet a Várady—Szabó-család temettette el.

„MAGYAR NÉP”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Tanító Ur! Mielőtt tankönyvfűzet és iskolaszer megrendelését megtenné, kérje a Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet R.-T. tankönyvjegyzékét. Cím: Cluj-Kolozsvár, Str. Baron I. Pop 5. (Brassai-u.)

Művelődési mozgalmak

KATHOLIKUS TANITÓK VÉNDIAK TALALKOZÓJA CSIKSOMLYON. Mindig megható egy véndiáktalálkozó lefolyása. Mikor egy évtizedes munkában összetört, de lélekben ifjú tanítói lelkek találkoznak: felemelő látvány. — Csiksomlyón lefolyásában impozáns véndiáktalálkozója volt a csikszeredai képzőben végzett katolikus tanítóknak. Körülbelül 350-en gyűltek itt össze. Ünnepeles istentiszteletet Bálint Lajos prépost, a szentbeszédet P. Lukács Mansvét ferenc-rendi atya mondotta. Kedves cikkeiket sokszor olvasták lapunk olvasói.

Istentisztelet után megindult a szép menet a székútján le az új otthonba a csikszeredai gyönyörű épületbe, melynek ajtajában a képző jelenlegi igazgatója Kovács András fogadta. Rövid időre visszajöttek az ősi fészekbe ahol repülni, szárnyalni tanultak; ahol a legnehezebb munkát a nevelést és tanítást tanulták... A díszgyűlés valóban díszgyűlés volt. Buzás János, az öreg diákok jelenlévő talán legidősebb tagja az elnök, az ünnepi mátiné szereplői Kelemen József, Paláncz Sándor, Pálosy Géza és a nagy méhécz: Blénessy Károly voltak. A tanítói énekkarok szereplése a közebéd, mind-mind egy-egy kedves élmény számba mentek. Ez szép találkozó emléke sokáig élni fog a lelkekben!

HARANGSZENTELES BOTHAZAN. A Mezőségen fekvő Botháza község református egyházának özevgye Papp Béláné egy harangot adományozott. A harangszenteletet Szabó Zoltán moesi és Fülöp Árpád magyar-szováti lelkészek végezték. Az ünnepély után közebéd és táncmulatság volt.

SZINIELŐADÁS ARANYOSGYÉRESEN. Az aranyosgyéresi kaszinó műkedvelő gárdája jól sikerült műkedvelői előadást rendezett a kaszinókönyvtár alapja javára. Színpad került a „Piros rózsá, fehér rózsá” című három felvonásos népszínmű. A jól sikerült színdarabot Csipkés Iluska és Veér György rendezték és tanították be. A szereplők a leg-

kisebttől a legnagyobbig mindannyian dicséretreméltóan játszották meg szerepeiket. Az előadás az átlagos műkedvelői vonalon felül volt és a szereplők sok helyen hivatásos színészhez méltóan játszották meg szerepeiket. Szerepeltek: Bójtó Rózsika, Csipkés Iluska, Csipkés Károly, Bárány Gyuszi, Schmidt József, Schmidt Gyula, ifj. Bihari József, Gálffy Dezső, Fülöp Gyula, Darkó Tibor, Bartha Dániel, Bójtó László, Szabó Pirospataky Rachel, Szabó Anna és Fülöp Erzsébet.

KULTURHAZ AVATÁS ANGALOSON. Örvendetes ményről kell megemlékeznünk Angyalos Háromszék megyei községben a ref. egyházközség lakossága elhatározta, hogy közös erővel és akarattal kulturházat épít. A tervet tett követte. Közmunka alakjában hajtották végre az építkezést, építettek egy 25 méter hosszú és 10 méter széles kulturházat. A kulturházban van olvasóterem és színpad. Az építet és színpadot művészi szinten közmunka alakjában készítették fel. A függönyre Szent Anna-tó keletkezését megörökítő rege van festve. A festés szentelés alkalmával külön megemlítendőnek tartjuk, hogy egy székely ifjúnak adták elő „Egy a rosz” című eredeti székely négy színdarabját. A dalok nagy sikerrel adott elő szép dalokat. A nőszövetség jelszava alapján a közönség házi szóttesztet jelent meg.

Akinek a szív működése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érzi, nek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral megiszolnak egy kis pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvív Szívszakorvosok megállapították, hogy a FERENC JÓZSEF súlyos billentyűhibáknál is eredményes hat. Biztosan és mindig kapható. Kapható gyógyszerárúházban, drogériákban és fűszerárúházakban.

Olvassuk a „Magyar Nép”-et!

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Bizonyoságtétel Márosvásárhelyen.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület és Marosvármegyei Földműves Szövetség által rendezett mezőgazdasági és ipari kiállítás újabb tanúság mellett, hogy a magyar gazdák nem vesztették el a mai szomorú körülmények között sem életkedvüket. Amint Szász István elnök megnyitójában mondotta, a kiállításon résztvevő gazdák és iparosok bizonyították, hogy a reájuk viharzott minden sorscsapás ellenére is élni akarnak és élni fognak.

Az ipari kiállításon általános érdeklődést keltett egy permetező öntöző berendezés, amelyik állandóan permetező esővel árasztja az öntözendő területet. Az ipari kiállításon sok érdekes gazdasági gépet, trágyaszert és földmészert mutattak be a gyárak. Szomorú, hogy a gazdák a rossz gazdasági viszonyok miatt nem tudnak a gyárpar hasznos eszközei közül vásárolni!

A mezőgazdasági kiállításon inkább a középbirtokosok vannak képviselve. Néhány marosvármegyei és marosmegyei gazdakör és szövetség azonban szép kiállítás keretében tett tanubizonyoságot arról, hogy tagjai között vannak a haladó mezőgazdálkodás nagy jelentőségével. A rossz gazdasági viszonyoknak tulajdonítható, hogy a kisgazdák érdeklődése némileg megcsappant a mezőgazdasági termékek iránt és a falusi gazdálkodás súlypontja mindinkább kezd áthelyeződni a mezőgazdasági termelésről a háziipar és népművészet terére.

Konopi Kálmán nemesített buzái általános feltűnést keltettek. A gazda bajait mutatta be Szász József kiállítása. Egy kiló buzába egy cigaretta volt beállítva, egy másik kilóba egy kifli, egy mázsába pedig két boeszkort. A kiállítás azt jelképezte, hogy a gazda egy kiló buza árával egy cigarettát vagy egy kiflit vásárolhat. A mázsás buza s a két boeszkort pedig azt mutatja, hogy a gazda egy mázsás buza árából csak két pár boeszkort vehet.

Ki kell emelnünk a mezőgazdasági teremtet Br. Aczél Ede, Bürger Albert kiállításait.

A „Chinojn“ Vegyészeti gyár és „Marasesti“ Műtrágyagyár kiállított szerei is általános feltűnést keltettek. Szakáts Péter bikfalvi birtokos nemesített búzája és kukoricája messzi földön hires. Gr. Teleki Domokos és Lázár Simon egész gyűjteményét mutatták be a nemesített mezőgazdasági termékeknek.

A székely gazdák kiállított termékei közül általános feltűnést keltett Izsák Domokos bencédi kisgazda kukoricája.

Sok érdeklődő szemlélte a Hitelszövetkezeti Központ és a Hitelszövetkezetek szép képekkel felszerelt kiállítását. Br. Kemény Anna pusztakamarási gazdaságának kiállításán a gazdák meggyőződhetnek arról, hogy a júliusban jégverés által elpusztult szudáni fű újból kihajtott és augusztus végére két méter magas sarjuhajtást hozott.

A baromfikiállítás megmutatta az érdeklődőknek, hogy a Vörös Izlandi és Leghorn-fajták kétségtelenül tért hodítottak. E tekintetben példaadó volt anyagát és berendezését tekintve Sándor Béla ajtoni földbirtokos kiállítása, aki özv. Bodor Akosné vezetése mellett modern baromfi farmot mutatott be. Nem hiányzott a kerekeken hordozható tyukszállítás sem, amelyiknek segítségével bő legelőt nyújtó területeket lehet a baromfiakkal hasznosítani. A baromfi és kisállat-kiállítás számos látnivalói közül mindannyi megérdemelné a külön megemlékezést. Ugy látszik a gazdák fokozatosan kezdenek áttérni a kisállatok tenyésztésére, mert így sokkal jobban tudják értékesíteni mezőgazdasági termékeiket.

A mezőgazdasági termelés átalakulását különben az bizonyítja legjobban, hogy a kiállítás kétségtelenül legértékesebb és legszebb része a népművészeti és háziipari kiállítás volt. Nemcsak a Magyar Kisebbségi Nők Központi Titkársága, de a különböző nőszövetségek, gazdakörök és egyesületek valósággal versenyeztek, hogy vidéküknek népművészeti dolgait lehetőleg tökéletes formában mutassák be a kiállításon. Olyan is volt a népművészeti

kiállítás, hogy minden nagyítás nélkül elmondhatjuk: bármilyen előkelő nemzetközi helyen is elvitathatatlan sikert aratott volna. A kalotaszegi és torockói szinpompás varrotások mellett méltóan foglaltak helyet a magyarói és udvarhelymegyei gyönyörű kézimunkák.

A népművészeti kiállítással kapcsolatban örvendetesen kell megállapítanunk, hogy a népművészet anélkül, hogy eredetiségéből csak valamit is veszített volna, kezd hozzáidomulni a magasabb igényekhez és a kifinomult izléshez. Hogy mennyire fontosnak tartják magyarlakta vidékeken a népművészetek

felkarolását mutatja az, hogy az udvarhelyvármegyei Mezőgazdasági Kamara egész termeket kitöltő székely népipari munkát szállított a kiállításra. Új, ismeretlen kincsek mutatkoztak be a nagy közönségnek és reméljük, hogy ezzel a kiállítással olyan pályafutás felé indultak el, amelyik a legnagyobb nemzetközi sikereket is meg fogja hozni.

A marosvásárhelyi mezőgazdasági és háziipari kiállítás a magyar gazdaságnak minden tekintetben dicséretre méltó és gyönyörű megmozdulása volt.

A sikert nagy mértékben elősegítették a szakszerű előadások.

Nem engedik csépelni a székely gazdákat! Udvarhely megye több községében a gazdák nem tudják gabonatermésüket elcsépelni, mert a cséplés megkezdéséhez szükséges engedélyeket a hatóságok csak azoknak szolgáltatják ki, akik minden adófizetési hátralékukat rendezték. Tekintettel a rossz gazdasági viszonyokra, a gazdák adófizetési kötelezettségeiknek nem tudnak eleget tenni, s most hogy a cséplési lehetőséget is megtagadják tőlük, a helyzet még rosszabbá vált. A sérelmes intézkedés ügyében a gazdák a prefektushoz fordultak orvoslás végett és felhívták a prefektus figyelmét arra, hogy a cséplési engedélyeket tekintet nélkül az adók ki vagy ki nem fizetett voltára adassa ki. Ez nemcsak közérdek, de a törvényes állapotnak is megfelel, mert nincs törvényes intézkedés, hogy olyanoknak, akik adójukat nem fizették ki, nem szabad cséplési engedélyt kiadni.

Tönkretette a vihar Máramaros megye gyümölestermését. Máramaros megyében, különösen Máramarossziget vidékén pusztító vihar dult. A kár, amit az orkán folytán a máramaros megyei gyümölestermelők szenvedtek, felbecsülhetetlen. Az almának a szél háromnegyed részét leverte a fáról. A bajt nö-

veli az, hogy a gyümölestermelők már előre eladták termésüket és annak értékében előlegeket vettek fel. A lehullott almát pedig nem tudják értékesíteni semmi áron, mert a szállítási költséget a hullott alma nem bírja meg. Egy mázsa hullott almáért ugyanis 20 lej adnak, a Németországba való szállítása pedig mázsánként 400 lejbe kerülne. Ismét szomorú példa, hogy a vasut vezetősége mennyire figyelmen kívül hagyja az ország termelő lakosságának érdekeit.

Vesztegzár alá helyezték Krassómegyét. Krassómegyében olyan sűrűn lépett fel a sertésvész, hogy a veszedelmes betegség tovább terjedésének megakadályozása végett egész Krassómegyét egészségügyi vesztegzár alá helyezték. A

vesztegzár szigorú betartását a hatóságok fokozottabban ellenőrzik, nehogy a veszedelmes kór a Bánát sertésállományára is áttérjedjen.

PIAC

Piaci árak Brassóban.

Gabonaárak: Buza 280—310, rozs 220—240, sörárpa 350—400, takarmányárpa 250—280, kukorica 250—270, nagyszemű lenese 600—700, fehér paszuly 400—450 lej mázsánként.

Takarmányárak: Préselt széna 160—180, laza széna 120—140, szalma 50—60, korpa 220—240 lej mázsánként.

Állatárak: Hizott ökör 18—20, hizott sertés 19—21 lej élő súlyban kilónként. Igás ökör párja 14—18 ezer, igasló párja 10—13 ezer, kocsiló darabonként 18—24 ezer lej.

Aki mer, az nyer!

Merjen Ön is, mert 1 millió lei készpénzt nyerhet a

Református Kórház Sorsjeggyel!

Egy sorsjegy ára 100 lei.

Kapható tözsdékben, bizományosoknál és a **Központi Sorsjegyirodánál** Cluj-Kolozsvár, Str. Brațianu (volt Király-utca) 51. sz. Telefon: 905.

voltak, rohan elő a fűzek közül, minden oldalról körülfogva őket.

A kapitány eszén egyszerre az a gondolat villant keresztül, hogy ők el vannak árulva, mert itt már vártak jövetelükre.

Azután elkezdtek verekedni a túlnyomó erejű ellenféllel, sokáig harcoltak vitézül, de utoljára is mit ért a vitézség a nagyobb erő ellen, kit elfogtak, kit levágtak, maga a kapitány is lováról letaszítottatott a viadal közben s nyakig esett a mocsárba.

Ez volt azonban a szerencséje, mert a sötétben nem vette észre senki, s ő kezeivel alányúlva, megfogta a sás töveit s ilyenformán hanyatt fekve, annyira lehúzta magát a vízben, hogy csak az orra volt ki belőle lélekzés végett.

Hallotta azután, hogy vitézeinek legyőzése után, hogy tanakodnak magukban a törökök, a halottak fejait elvagdálva, s a foglyokat megszámlálva. Mondák egymás közt, hogy épen a kapitány hiányzik. Hová lett a kapitány? keresték mindenfelé, s hogy azután nem találtak reá, odább mentek.

A kapitány csak akkor emelte ki fejét a vízből, midőn jó messze hitte őket; azonban a ravasz ellenség hátrahagyott a fűzek között egy kurd lovas, a végett, hogy ha az elrejtőzött kapitány elő fog jönni, fogja el s vegye fejét. A kurd roppant óriási termetű férfi volt, a mellett köröskörül rakva fegyverrel, a kapitány egészen fegyvertelen és átfázva a vízben s kifáradva a csatában.

Az óriási kurdnak nem nagy munkájába került a fegyvertelen kapitányt legyőzni, egy kézzel odaszoritá őt magához, másikkal pedig a fejét törekedett levágni.

Azonban a kapitány nyakán volt egy nagy fehér gyolcskendő, akkori divat szerint hatszor is körütkergetve s végre hátul megkötve. A kurd gondolá, hogy ettől a nyakra-

valótul le nem tudja majd vágni a fejét, s elkezdé azt bontogatni kifelé.

Mig az óriás ezzel foglalkozott, a kapitány észreveszi, hogy hátul a kurd övébe egy nagy kalapács van dugva. Többet aztán nem is kérdezte a kurdtól, hogy szabad-e azt onnan elvenni, vagy sem, hanem a míg az nyakravalót bontogatta, kirántá a kalapácsot, s úgy ütve vele halántékon a jó kurdot, hogy az csak elterült a földön.

Ezzel a kapitány felkapott a kurd lovára, s visszanyargalt a táborba egyedül, honnan az imént kétszáz emberrel távozott el.

Másnap korán reggel már jött sátorába a cigányasszony, hozva az átalag tokajit, melyet fogadásban vesztett.

— No Csirka, — szolt a kapitány, — én nem haltam meg, a hogy te jövendőlted, hanem most én jövendölöm, hogy meghalsz te még ma, és majd meglásd, hogy megtörténik.

A cigányasszony elsápadt, odalett. Rögön haditörvényszék elé állították, s ott végtére kivallotta, hogy a törököknek régóta fizetett kémje. Ő szokta azokat a magyar tábor minden mozdulatairól tudósítani, úgy hogy mikor ezek egy csapattal kiindultak portyázni, amazok már négyannyian vártak rájuk s könnyen lekaszabolták őket.

Az elmúlt napon ő adott be valamit az őrnagynak, amitől gyomorgöresöt kapjon, ő ett az első kapitány paripájának fülébe égő taplót, hogy levesse a földre, ő tudósította ellenfelét a kiinduló csapat erejéről, azért merete olyan bizonyosan megjövendőlni a kapitány halálát.

Hanem a kapitány jobb próféta volt mint ő, mert mig a cigányasszony jóslata meghiusult, addig a kapitányé teljesedésbe ment. Az áruló némbert még aznap főbelölték.

Jókai Mór.

Apróságok * Adomák

Megmentik az európai bölényeket!

Az őskori állatok közül egyike a legérdekesebbeknek a bölény. Amerikában a bölényvadászok az amerikai bölényt csaknem teljesen kipusztították, úgy, hogy néhány évtized-

del ezelőtt alig ezer darab bölény maradt Amerikában. Hatósági védőintézkedésekkel az amerikai bölények számát néhány év alatt ezerről 22 ezerre szaporították. Az amerikaiak most az európai bölények megmentésére siettek. A newyorki állatkert igazgatója mozgalmat kezdeményezett, hogy az európai bölények kihalását megakadályoz-

zák. Európában jelenleg nagyon kevés bölény él. Állatkertekben és vadaskertekben tartják az utolsó példányokat, számuk 59-re rug. A bölény tenyésztéséhez főként nagy erdős területekre van szükség. Az amerikai szakember javaslata alapján Angliában, Lengyelországban, Németországban fognak a bölénytenyésztés céljaira nagyobb ter-

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van.

V. A. Kiskalota. A kolozsvári Betegsegélyző még 1930 febr. havában az Ön összes iratait a bukaresti központhoz felterjesztette határozathozatal végett. Az itteni betegsegélyző az ügyet már egyszer megsürgette, azonban a mai napig választ még nem kapott. Amint a bukaresti döntés megérkezik, a határozatot azonnal közlik Önnek. Ha Önnek az ügy elintézése sürgős, az a véleményünk, hogy forduljon direkt Bukarestbe, mert valószínű, hogy a fél kérésére, mint magán személynek, hamarabb elintézik az ügyet s nem kell várnia, amíg hivatalos uton érkezik meg a határozat hozatal az itteni betegsegélyző intézetéhez. A központ címe Casa Centrală Sectia II. Accident. Bucuresti, P. Amzei 3.

B. A. Mivel kérdését közérdekűnek tartjuk, azért válaszunkat a lapban adjuk meg. A gépészi vizsga letételére, illetőleg, hogy erről egy bizonyítványt nyerhesen, egy tanfolyamot kell végighallgatnia itt Kolozsváron, amely tanfolyamnak a vezetője Ing. David Inspector de Cazane, Camera de Comert și Industrie Cluj, Calea Victoriei 51. Nevezett mérnök ur jelenleg nincsen Kolozsváron, hanem csupán e hó második felében érkezik vissza s így az iskola, illetőleg tanfolyam megkezdésének pontos időpontjáról még nincsen tudomásunk. Megtúdtuk azonban azt, hogy valószínűleg november 1-én kezdődik egy tanfolyam s ez 6 hétig tart. A hat hét eltelte után a hallgatók egy vizsgát kötelesek letenni s ha ez meg-

történt egy bizonyítványt kapnak erről. A tanfolyam hallgatásáért a vizsgadíjjal együtt 1500 lej tandíj fizetendő a beiratkozás alkalmával. Külön kérvényt beadni nem szükséges, hanem a megfelelő okmányokat a beiratkozás alkalmával kell bemutatnia. Erre vonatkozólag David mérnök ur adhat bővebb felvilágosítást, tehát szíveskedjék e hó második felében a fentebb megadott címen őt felkeresni s a legnagyobb készséggel adja meg a felvilágosítást. Ettől függetlenül a kazánfűtői vizsgát is le lehet tenni, amely minden hónap első hétfőjén történik szintén Dávid mérnök ur vezetése mellett. A vizsgát magyar nyelven is le lehet tenni, a román nyelv tudása mindenesetre előnyös. A tanfolyam inkább elméleti részre szorítkozik, azonban gyakorlati téren is történik képzés. Külön könyvek nem szükségesek, mert jegyzetek alapján történik a tanulás. Tudomásunk szerint Erdélyben más városban nincsen ilyen tanfolyam.

Özv. I. F. Nyárárdremete. A „búzabogár”-nak nevezett bogár nem más, mint a *magtári zszusok* vagy gabonazszusik. Hogy ez a kártevő annyira elszaporodott, az annak az eredménye, hogy magtárját nem gondozta kellőleg, nem járt utána, hogy ez a bogár úgy el ne szaporodjék. A gabonazszusik elleni küzdelemnek első szabálya, hogy a magtárban rend és tisztaság uralkodjék. Amint a magtár kiürül, azt teljes alapos-sággal ki kell takarítani és minden maghulladékot onnan el kell távolítani. Szeméthulladékot ne tőrjünk a magtárban. A magtárban ne legyenek rések és hézagok, amelyekben a bogár elbújhatik. Az új gabonát hetenként egyszer forgassuk meg, lapátoljuk át és ne engedjük, hogy a gabona felmelegedjék, mert a zszusok a nyugodtan álló és felmelegedő gabonarakásban szeret elszaporodni, míg a gyakori forgatás a gabonazszusiket zavarja. A zszusikes gabonát át kell rostálni, úgy, hogy a zszusik a rostán áthulljon és a kirostált zszusiket el kell pusztítani. Az átlapátolás és rostálás alkalmával takarjuk le az átrostált gabonát rongyokkal, zsákokkal vagy juhbőrökkel. E

ket kijelölni és az összes költséket öt évig a newyorki állattartó fogja viselni. Remélik, hogy ilyen módon megmentik az utókor számára a régi idők óta ezt az érdekes állatát, amelyekre hajdan Erdélyben is vasztak őscink.

Az angol király fia, mint patkóló kovács.

Az angol király harmadik fia nagyon szigorú katonai rendben részesül. A fiatal hercegnek nincs kivételes bánásmódja, hanem éppúgy, mint a többi katonának, szigorúan bántják vele, mint bármelyik közkatona. A fiatal herceg a lovasságnál szolgál és a hadsereg szabályait értelmében elvégezte a gyakorlati állatorvosi és patkóló-kovácsi tanfolyamot is. Kitűnően ért a patkoláshoz. A herceget a szolgálatban rangjára való tekintet nélkül osztják be s legutóbb bátyját, a trónörököszt, mint disszázadban beosztottat fogadta.

Őszinte apa.

— Ezt a palack bort még a legnagyobb születésekor is itéltem!

— Meg is érzik rajta, hogy egy vendég — igazi óbor!

Riasztó fegyver.

Feleség: Ébredj föl János! A szomszédaszobában betörő jár.

Férj (álmosan): Jó, jó, de hát nekem nincs revolverem. Eredj ki te és nézz rá jó szigorúan.

Baromfivész ellen biztos szer

a „CALOBIN”

Ne mulassza el megrendelni használati utasítással. Ára literenként 80 L

„CALOBIN” vezérképviselő

Cluj-Kolozsvár,

Cal. Motilor—Monostori-út 87. szám.

takaró alá szívesen menekül a zsizsik; ha azután 7-8 óra múlva elszedjük a takarót, olyan helyen kell azt kirázni, ahol a bogár összeseperhető és elpusztítható. Ha már nagyon zsizsikes a gabona, akkor a zsizsiket szénkénnel is irtathatjuk. Evégből a gabonát gualaalakba felhalmozzuk és a esúcsára egy szénkénnel áztatott zsákok terítünk, amelyet még egy vízhatlan ponyvával leborítunk. Ezt így hagyjuk állni egy napig. Azalatt a szénkénnel átjárja a garmadát és megöli a benne levő bogarakat és azok álcáit. Megjegyzendő, hogy a szénkénnel robbanékony anyag, azért gyufával vagy szivarral nem szabad a közelébe érni. P. B.

Sz. L. Désalva. A beküldött növény a gyöngyajak, amely gyógyító teának használható. Minden idősebb egyének, férfinek és nőnek egyaránt, akinek belső mirigyei kellemtlenkednek, ajánlom a tea használatát és rövid használat után érezni fogja ennek jó hatását. Ha meg van szárítva a gyöngyajak, föl kell azt vágni apró darabokra és félre eltenni. Egy csésze tea főzéséhez egy kanálnyit veszünk ezen növényből, azt felfőzzük (két percig hagyjuk jól főni) és leszűrve cukrozva isszuk meg egy félórával az étkezés előtt. Eladás céljára ne gyűjtsön már gyöngyajakot, mert el vagyunk már látva. P. B.

B. J. Községi adı nincsen, hanem minden állami adóból egy rész a községet illeti meg. Tehát a cséplő után is. Ezenkívül vannak a községi taksák.

V. J. Ha szép szóval nem tud eredményt elérni, úgy perelje be őket birtokháborításért.

L. A. Kisiratos (Dorobant). A küldött növény a fehér pemele, a mit köhögés és általában tüdőbaj ellen szoktak használni. — A gyöngyajak egészen más növény. A „Magyar Nép“ legutólsó naptárában le van rajzolva és le van írva a gyöngyajak, arról rá lehet ismerni. P. B.

B. D. M. Bözöd. A küldött minta ugyanaz a gyöngyajak, amely nálunk is előfordul. Hogy annak semmi hatását nem észlelték, annak az lehet az oka, hogy Önök nem szenvednek abban a bajban, amely ellen ez a tea bejárt. P. B.

Ifj. L. L. Feketegyarmat. On háromféle növényt küldött be nekünk. A cz jelzésű a fehér pemele, amelyet tüdőbaj és általában köhögés ellen szoktak használni. A másik kettő a gyöngyajaknak egyik változata, amely a mienktől lényegesen eltér. P. B.

Ifj. M. S. Gidófalva. A küldött növény ugyanaz a gyöngyajak, amely nálunk is előfordul. P. B.

M. I. Hegyközszenmiklós. A pukkantó levele mérges, azért azt házi orvosságnak felhasználni veszélyes. Miután azonban belőle fontos orvosságot gyártanak a vegyészeti gyárakban, azért keresett cikk a világpiacra és értékesíteni lehet. P. B.

A. F. Nagyhapus. A küldött minta ugyanaz a gyöngyajak, a milyen nálunk is előfordul. A használati utasítást már többször közöltük lapunkban, tessék csak utána nézni az előző számokban. P. B.

S. K. Siménfalva. A kolozsvári Ipartestület címét és román nevét alább közöljük: Corporatia Industriala Cluj, Piata Carolina 5. Alig hisszük azonban, hogy sikerülne az Ipartestület utján elintéztetni ügyét, mert a fizetések letiltásához bírói végzés szükséges. Tehát ellene eljárást kell indítani. Ha az ipartestületnél nem vezetne eredményre a levonás, az esetben készségesen adunk felvilágosítást Önnek, hogy mi a teendője.

Szerkesztői üzenetel.

Már szeptember hónapban vagyunk s előfizetőink közül még nagyon sokan vannak olyanok, akik dacára annak, hogy a küldött postautalványt már kiküldöttük részükre, tartozásukat még nem fizették ki. Ezért tehát ismételten felszólítunk minden hátrálékost a pénz beküldésére, mert a mai nehéz helyzet nem engedi meg a haladékadást s bár tudjuk, hogy előfizetőink is érzik a mai súlyos gazdasági és pénzügyi helyzetet mégis be kell látniok, hogy lapunkat fenn kell tartanunk s ez csak úgy lesz lehetséges, ha az előfizetési díjak

beküldésével segítségünkre vannak. Reméljük, sőt elvárjuk, hogy előfizetőink megértik s méltányolják ezt s így lapunk fennmaradását biztosítják.

A nyár folyamán előfizetőinknek másirányú elfoglaltsága miatt nem igen jutott idejük arra, hogy lapunkra is gondoljanak. Tekintve, hogy szeptemberben vagyunk s közeledik a tél arra is kell gondolniok, hogy új előfizetők bejelentésével gazdagítsák előfizetőink táborát. Kérjük tehát azon barátainkat, akik lapunk érdekében munkálkodni kívánnak, hogy új előfizetőkkel s ha ez egyelőre nem volna, mutatványszám kérdéssel jelentkezzenek kiadóhivatalunknál s mi tájékoztatásainkat, amint már régebb közöltük, könyvajándékokkal szonozzuk. Várjuk tehát az új előfizetők bejelentését.

B. P. Szárazajta, P. L. Vajdaszentivány, G. L. Bihardiószeg, K. F. Kiskolcs, M. I. Ozsdola.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: H. M. Belzerénd 175, K. A. Selénd 345, G. M. Zsalyk 175, K. J. Biharsanáros 175, Sz. S. Magyarremete 175, N. S. Tütkös 175, S. P. Keresztvár 345, B. S. Jakohodos 185, K. Gy. Hegyközszenmiklós 175, O. J. Tusnád 175, Gy. F. A. Gyergyószentmiklós 175, Sz. Gy. Borszék 100, F. S. Sepsiszentgyörgy 175, K. I. Magyararkályfalva 175, B. F. n. Koródszentmárton 175, S. J. Bálint 175, B. A. Krassóvár 200, L. J. Szováta 175, L. J. Szalárd 175, E. M. Székelyabod 145, Hangya Székelyhodos 175, B. I. Mezősámsond 175, K. A. Székelyabod 175, Id. B. J. Torboszló 170, L. B. S. S. Vár 170, K. J. S. Vár 170, T. Gy. Bunyaszekszárd 175, B. Gy. Alsóvisé 175, Cs. L. Máramarosziget 175, R. J. Dalk 175, Hiteleszöv. Ürmös 175, N. L. Mikola 50, M. Z. Szinérváralja 175, V. E. Vetés 175, B. S. Nagytarna 175 L.

Próbihirdetések

Eladó 15 darab 6 hónapos im-
portált állatoktól leszármazott
Rhode Island Red tenyészkakas
darabja 80 lei. Szövetkezeteknek,
Bazdaköröknek árengedmény! —
Eleserélnék 4 drb. kakast ugyan-
csak garantáltan tisztavérű
Rhode Island Red 6 hónapos ka-
kással. Szives megkeresések Nagy
Viláhy kertészete Baraolt—Barót,
ad. Treiscaune küldendők.

Jó megjelenésű fiatalember me-
gazdaság vezetését szívesen
vállalná, esetleg benősülne. Leve-
lek „Szakember” jeligére a ki-
adóba küldendők.

Gazdaságban bármilyen állást
vállalnék, jó bizonyítványokkal
rendelkezem, nagy ismeretséggel
bírok a gazdaság bármelyik ágá-
ban. Leveleket „Tiszti” jeligére
a kiadóba kérek.

Marosvásárhelytől 6 km. távol-
ságra az út mentén eladó egy fél-
század óta fennálló koresmaüzlet,
fűszerüzlet és mézsárszék. Körül-
felül egy hold területen fekvő te-
lek, három szoba konyha, pince,
szőlő kocsma és bolthelyiség,
szállók szénaszin, szemben a vasút
állomással. Értekezni lehet a tu-
szájonossal. Cím kiadóhivata-
latokban meg tudható.

Kiadó vidéken egy jó forgalmu
kereskedés, berendezéssel
és árukkal együtt, országot men-
tően, 15 község és betivásárok érin-
tetik. A kereskedés családi okok
 miatt kiadó. Cím kiadóhivata-
latokban meg tudható.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

12 osztályú készpénz sorsjáték

Harminni akar nagy összeget, siessen venni mentő sorsjegyet

Ötödik osztály huzása 1931. szeptember 20. Ötödik osztály huzása

Nyeremények kifizetését az „Albina Bank” garantálja

Főnyeremény: 1.000.000 lej — Nyeremények összege: 4.000.000 lej.

Minden sorsjegy 12 osztályon végig játszik. Sorsjegyek ára 100 és 50 lej.

Vidéki rendeléseknél 19 lej portó költségre hozzáadandó.

Sorsjegyek megrendelhetők kiadóhivatalunk útján is!

Központi Sorsjegyroda Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului (Ünió-u.) 16.

Vetőmagmegtakarítás
terméstöbblet,
üszögmentesség
nagyobb haszon

PORZOL

porpác által.

Leszállított ár!

Prospektus ingyen minden lerakathál!

Kivánságára megszokott kereskedője gyári áron szállíthatja a védekező-
szerrel. — A legközelebbi lerakat címét kérdésre szívesen közli a
„Magyar Nép” kiadóhivatala, vagy a főképviselőt:
Frederic Spodheim és Társa București 2. Bulev. Elisabeta 55. szám.

Válódi homespun uri és női
divatszöveteket készít és
önköltségi áron
elad a

„DOMBRIA”

házi szövést

Cluj-Kolozsvár,
Strada Brătianu (v. Király-utca) 51.

Gazdák Takarékpénztára Rt.

Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 38 (Ref. Theol.)

Telefon 119 sz.

Takarék betéteket a leg-
előnyösebben kamatoztat.
Váltókölcsonöket folyósít.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii Főter) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett
fogad el és rendszerint fel-
mondás nélkül fizet vissza. —
Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej Diciosánmartin Alba-
Julia, Fargu-Murás, Oredca, Timi-
soara (Dés, Dicsőszentmárton,
Gyulafehérvár, Marosvásárhely,
Nagyvárad és Temesvár.)

Saját tőkéi 145 millió lei.

Affiliált intézetei:

Tordaeranyos várm. Tak.-pénztár
Rt. Turda (Torda), Alsófehérm.
Gazdasági Bank és Tak.-pénztár
Rt. Aiud (Nagyenyed), Udvar-
helymegyei Takarékpénztár
Odorheiu-Székelyudvarhely,
Cristur (Székelykeresztúr),
Szászrégenvidéki Takarékpénz-
és Hitel Rt. Reghin Szász-
régen, — Népbank Rt.
Huedin, Bánffyhungyad
és Szamosújvári
Hitelbank Rt. Gherla
— Szamosújvár. —

Minden bankügyletet
a legelőnyösebben végez.
Áruraktárai a vasút mellett.

Küldje meg a

Pásztortűz**Irodalmi folyóirat-ot**

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár.
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt**Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fiókhintézetek:

Cej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cebul-Silvanier-Szilágycseh
Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

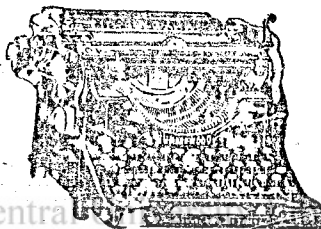
Affiliált intézetek:

A Nagynyedi Kisegítő Tak.-pénztár
P.-T. Aiud-Nagynyed és ennek
Uicara-Marosujvári fiókhintézete.

Saját tőkék:

60,000,000 Lei.Foglalkozik a banküzlet minden
ágzatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

IrógépekSmith Premier Nr. 60. Reming-
ton. Underwood és Corona író-
gépek gyári árban kaphatók.Gyári raktár amerikai és német
írógép és sokszorosító kellekek-
ből. Speciális javítóműhely az
összes rendszerű gépek részére.
Használt írógépekből nagy raktár.**KÖRMENDY MIHÁLY**Cluj—Kolozsvár.
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9—51, — Telefon 9—51**„Transsylvania” Bank Rt**

Cluj-Kolozsvár.

Fiókhintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,
Elfogad betéteket, leszámított
váltókat és bárhova-
teljesít átutalásokat,
meghítelezéseket.**Ujra olcsóbb lett a SZUPERFOSZFÁT!**

Szuperfoszfát biztosítja a termést! Szuperfoszfát növeli a jövedelmet!

Ősziakat sohase vessünk SZUPERFOSZFÁT nélkül, mert a 16—18%-os vízben és citrátban
oldható foszforsav tartalmu SZUPERFOSZFÁT feltétlen sikert és eredményességet biztosít!
Jó minőségű, vitaminokban gazdag, egészséges, romlás nélkül eltartható, biztos és nagy zöldség-
 és gyümölcsstermés csak SZUPERFOSZFÁT használatával érhető el!

A kálihiány pótlására ajánlunk 40%-os kálisót.

Díjtalan szaktanácsot és használati utasítást ad:

**„MARASESTI” Műtrágyagyár R-T. Cluj-Kolozsvár,
Str. Avram Iancu (volt Pelőfi-utca) 3 szám.**Végül a „MAGYAR NÉP” kiadóhivatala, a mezőgazdasági egyesületek és kamarák, a gazda-
körök, a MÁV gépgyár lerakata „AGROTECHNICA” Cluj-Kolozsvár és a vidéki képviselők